

Medicin håndtering

Dispensering af medicin¹

Målgruppe

Sygeplejersker og social- og sundhedsassistenter. Vi dispenserer kun lægeordineret medicin. Vi opfordrer borger eller pårørende til at orientere lægen, hvis borgeren tager håndkøbsmedicin m.v. ved siden af det lægeordinerede.

Formål

- At sikre, at det er den rigtige medicin, som bliver doseret til den rigtige borger i den rigtige mængde til det rigtige tidspunkt

Sådan gør du

Forberedelse

- Inden du kører ud til en dispensering, skal du ved behov printe labels med borgerens navn og CPR-nummer.
- Du skal sikre dig, at du har kompetence til at dispensere al borgerens medicin. Kun sygeplejersker må dispensere medicin ved komplekse og ustabile forløb, herunder Methotrexat, Marevan (og Marcoumar). Hvis borgeren får Methotrexat, Marevan (eller Marcoumar), skal du sikre, at der ved medicinen er et gult skilt med særlige OBS-punkter for henholdsvis Marevan (og Marcoumar) og Methotrexat. Det gule risikokort skal placeres så borger selv, eller den der administrerer medicinen, ser det.
- Opdater medicinlisten i Nexus.
- Tjek, at al medicin findes i borgerens medicinbeholdning, og at der er tilstrækkeligt til at dispensere til hele perioden. Hvis ikke, skal du kun dosere til de dage, der er medicin til. Giv planlæggerne besked, hvis der er behov for ekstra besøg. Du må ikke efterdosere.
- Tjek, om medicinen er udløbet.
- Dispenser så vidt muligt uden at blive forstyrret.
- Husk handsker. Se også instrukserne Hygiejne. Håndhygiejne og Hygiejne. Værnemidler.
- Find borgerens medicinkasse og doseringsæsker.
- Sørg for, at borgerens navn og CPR-nummer står på medicinkasse og doseringsæsker.
- Kontroller, at borgerens navn og CPR-nummer på både medicinkasse, doseringsæsker samt præparater stemmer med den aktuelle borger, du dispenserer til.
- Tjek, at præparaternes navne, styrker, arter (fx tabletter eller kapsler), enkelt- og døgn doser, indtagelsestidspunkter, og hvad medicin bruges for, stemmer med medicinlisten.
- Ret evt. handelsnavn på medicinlisten, så det passer til de aktuelle præparater.
- Vurder, om borgeren er i målgruppen for at få dosispakket sin medicin (Se Medicinhåndtering. Tjekliste til Overgang til dosispakket medicin.)

Dispensering af medicin

- Åbn "Medicinliste sygepleje" i KMD Nexus; kontrollér, om der er pauseret medicin, der skal genoptages. Hvis der ikke er plan for pauseret medicin, skal det undersøges, hvornår medicinen skal genoptages. Plan bør stå i bemærkningsfeltet i den yderste højre kolonne.
- Åbn "Dispenseringsmodulet" og dosér efter det.
- Tag låget af doseringsæskerne og kontroller, at de ligger i rækkefølge med hensyn til ugedage.
- Dosér et præparat ad gangen.

- Tjek, at der er medicin nok til næste gang og bestil evt. medicin, der mangler. Tjek også, om der er behov for at bestille ikke-dispenseret medicin. Vikarer skal sikre, at en fast medarbejder bestiller den manglende medicin.

Afslutning

- Tjek, at antallet af tabletter/kapsler på medicinlisten er det samme som antallet i hvert enkelt rum i doseringsæsken.
- Sæt låg på doseringsæskerne, og læg dem i den rigtige rækkefølge i borgerens medicinkasse.

Ophældning af p.n.-medicin

- Beholdere med ophældt p.n.-medicin må kun indeholde én dosis.
- Beholderen skal være mærket med
 - navn og CPR-nummer
 - præparatets navn, styrke og dosis
 - dato for ophældning og dato for, hvornår medicinen skal kasseres, hvis den ikke er brugt.
- Ophældt p.n.-medicin må højst opbevares i 4 uger.

Dispensering af medicin, der opbevares i Helhedsplejen

- Sørg for, at kasserne med borgernes medicin, som opbevares og dispenseres i medicinrummet, er rene og ryddelige, og at doseringsæsker er rene.

Dokumentation

Baggrunden for behov for hjælp til medicindispensering noteres i *fagligt notat* – typisk under *helbredstilstanden* "Problemer med daglige aktiviteter"

- *Handlingsanvisningen skal være tydelig med angivelse af,*
 - hvor hyppigt, der doseres (hver 2. eller hver 4. uge)
 - hvordan medicinen bliver leveret (borger henter selv, pårørende henter, apoteket bringer ud)
 - andre oplysninger, der måtte være vigtige for at kunne udføre handlingen korrekt – f.eks. om beholdningen af medicin til selvadministration eller til inhalation skal tjekkes i forbindelse med medicinbestilling

Besøgsstatus ændres til "Udført". Når handlingsanvisningen er fyldestgørende, kræves ikke yderligere dokumentation.

Undtagelse

- Medicinbestilling dokumenteres i *.observation*, hvor det også noteres, at borger har givet samtykke til bestillingen
- Manglende medicin
- Ophældt p.n.-medicin.

Utsigtede hændelser

Dokumenter og rapporter hændelsen, fx hvis der mangler medicin til dispensering (se instruksen Generelt. Utsigtede hændelser).

Kvalitetsopfølgning

- 4 gange om året gennemgår leder og patientsikkerhedskoordinator/den UTH-ansvarlige sammen med farmaceuten rapporter af utsigtede hændelser vedrørende dispensering af medicin. Formålet er at følge udviklingen i art og antal af utsigtede hændelser med dispensering af medicin og at iværksætte indsatser for at forebygge, at de sker igen og at sikre læring.
- Hver måned gennemgår leder 4 journaler med henblik på at sikre, at medicindispensering er dokumenteret korrekt.

Ordforklaring

Medicindispensering er at optælle eller tilberede den ordinerede medicin, fx at lægge tabletter i doseringsæsker.

Referencer og nyttige links

- Vejledning om ordination og håndtering af lægemidler, VEJ nr. 9079 af 12/02/2015
- Korrekt håndtering af medicin, Sundhedsstyrelsen, 2. udgave, november 2019
- Vejledning om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp (delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed), VEJ nr. 115 af 11/12/2009
- Vejledning om udfærdigelse af instrukser, VEJ nr. 9001 af 20/11/2000
- Vejledning om sygeplejefaglig journalføring, VEJ nr. 9521 af 01/07/2021
- Notat om dokumentation i forbindelse med dosisdispensering. Sundhedsstyrelsen, 28. marts 2011

i

Instruksen er udarbejdet af: Kirsten Pultz Farmaceut	Ansvarlig for instruksen: Kirsten Pultz Farmaceut	Godkendt af: Camilla Köcher Strøyberg, distriktsleder Camilla Woller-Nielsen, distriktsleder Katarzyna Darling, distriktsleder, Camilla Frederiksen, palliationssygeplejerske. LU
Revisionsdato: 14.6.2021	Næste revision: 14.6.2022	